

zato paroplugi imenujejo, so le za prav velike kmetije, kakoršnih pri nas na Slovenskem ni. Pervi tak plug je v dežele našega cesarstva pripeljal gosp. Schulhof v Banat, kjer si je sila veliko posestvo kupil in bo gospodaril čisto po angležki šegi, to je, z mašinami bo oral, sejal, kosil in mlatil. Nedavnej je prišel tak paroplug iz Angležkega v Banat, ki velja 12.000 gld. Prerajtal je omenjeni gospodar, da se mu bo ta dragi plug dobro splačal, zakaj v Banatu je sila sila veliko zemlje, pa malo rok (delavcov). Kdor naših ljudi v Banat po žito gré, naj skuši, da bo vidil to kmetijsko čudo!

Gospodinjam kaj.

(Mož, ki kebre je). Naj povem, kar sem unidan v Ljubljani z lastnimi očmi vidil. Poterjuje pa to, česar sem že večkrat slišal, pa nikoli verjel. Sedé na klopi blizo Tivoli zagledam znanega moža, ki skerbno po tleh nekaj išče, pobira in varno v steklenico meče, katero je v roci deržal. Večkratno potresovanje dreves me koj na kebre spomni. Grem tedaj tje in ga pobaram, čemu so mu neki kebre — gotovo za barvo, si mislim. „O kaj še“ — zaverne modro — „ali ne veste, da pa kebre spečeni in dobro pripravljene so boljši kot sirovo maslo (puter).“ Smejati se začnem in mu ne verjamem, ter ga naprej gledam. Mož pa le išče kebrov, vsakemu nekaj malega odterga, in jih, meni kazaje, v usta vtakne in sné, rekoč: „Ko bi vi vedili, kako okusni so kebre, pri moji veri, da bi jih tudi Vi radi zobali.“ Teteplentaj! — mislim — temu je pa res verjeti, sicer bi jih ne jedel kakor kokoši. — Kmalo je bila steklenica z verhom polna, in vesel jo naš kebrojedec domú pobriše. — Zvedil sem pozneje od njegovih znancev, da si ta mož s kebre mnogokrat postreže. Dober tek! — sem si mislil. Gospodinje! vé pa si postavite „kebrovo pečenko“ v kuharske bukve.

L. Tomšič.

Še nekaj o cerkljansko-tominski cesti.

Naj bode še meni pripuščeno besedico ziniti o tej važni cesti. Ne pa, da bi s tem hotel verlega dopisa v 22. listu se dotakniti, temveč v čast njegovo moram reči, da je svojo nalogo na vsako stran lepo izpeljal. Ker mi je kraj o cerkljansko-tominski cesti do dobrega znan, želim vse te kraje še nekoliko s svojimi misli pojasniti, deržeč se navadnega pregovora: „več oči več vidi“.

Pervo in drugo je gosp. pisatelj možko doveršil, pa tudi tretje je dobro dokazal. Samo k temu bi jez rad še nekoliko svojih opazk o hribu bukovskem iz Grahovega do Reke pristavil. Na zahodni severni strani gore je podlaga zemlje nestanovitna in usadom podveržena, tedaj naturalna overa neugodnost kaže, na južno-juternji strani pa do Reke, kar so že „Novice“ povedale, so melinam in peščinam tako udane tla, da bi se cesta še po velikih in dolgih žrelih neizmerno mogla viti, in po stermih gričih brez konca in kraja komaj izpeljati dala, ako bi tudi neuljudna zima, kar pa se komaj kdaj misliti more, svoje naturalne upore pozabila. Zavoljo neugodne in neizmerne dolgosti bi noben peš tû ne potoval; pa tudi voznikom bi v noben prid ne bila, ker konji bi mogli v eno mer terdo vleči, težkih vozov bi pa celó brez priprege izpeljati ne mogli. Od Cerkna do Grahovega bi se živina grozno izpehala, da bi ji 4 ure komaj dosti odpočitka bilo. Na takošno odpočilo se bo spet dalje podati do Tomina, ali pa še ložej in bližej na most k sv. Luciji, kjer bi bila druga postaja in kamor bi se po doveršeni cesti tibo ali togov derdrati dalo; v zimskem času bi se komaj v enem dnevu dospeti moglo.

Ako bi pa cerkljanska cesta po prvem načertu iz Cerkna pri reki Idrici pod šembisko goro, do kodar je že od prvih let pretergana v nemar ostala, do mosta sv. Lu-

cije se dodelala, bi po ti ravnini berzen konjiček v 3 urah k sv. Luciji pritekel, se na ti polovici pota do Gorice tukaj okernil in opočil, na večer pa lahko popotnik že lahko v Gorici bil. Tû od mosta sv. Lucije bi se cesta dala še za debelo uro skrajšati, ako bi jo po iztoku Idrice v Sočo mojstersko nad Podselo k Platarju z veliko koroško cesto za pol ure hodá sklenili, kamor že perst Mojstra vseh mojstrov za vodo kaže. Tako okrajšana cesta bi vsem našim hribovcem tominske in cerkljanske okrajne v Gorico in Terst kaj priložna bila. Al kaj hočemo k temu pristranskemu ravnanju družega reči, kot „kolikor glav, toliko postav“, kar je rekel enkrat eden, ko je koš kapsovih glav po griču izsul, in je vsaka svojo pot doli hitela.

Nekteri bodo te misli morebiti celó prestransko domoljubje čertili, ali zavidljivce in sovražnike nas zmerjali. Al prepričani smo, da bi nam le kriva sebičnost nekterih tako nasprotovala, ktere je današnji dan vesvoljni svet poln; zakaj ko bi ta nespametna stranka ne vkljubovala, kdaj že bi bili cerkljansko-tominsko cesto po prvih mislih in djansko stvorjenem načertu našega nekdanjega visokospoštovanega gospoda predstojnika v Tominu izdelano imeli, na kterege zaukaz se je naš cerkljanski, za to deželi silno koristno delo vés iskreni župan tako možko in krepko tako dolgo potegoval, dokler mu niso preméni časa popolnoma rok zvezali. In tako še vedno s tužnim sercom zdihujemo, in bolje prihodnosti pričakujemo, kdaj nek bo naša nasprotna stranka s svojimi vednimi rekursi našo slavno vladarstvo nehala nadleževati, da bi naše zedinjene moči celó poterla.

Predragi rojaki! Saj smo vsi le Tominci, rojeni iz ene in tiste matere Slave. Vkljubovanja in nasprotovanja je zadosti. To nam ne bo ne cerkljanske ne tominske ceste naredilo, ampak naše neizjedinjene moči čedalje poterlo, da bomo na vsezadnje sami sebi nož sebičnosti zmeraj globokeje v oserče pehali, in si tako na nobeno stran ne bomo pomagali. Nikar ne bodimo po besedi naši Tominci, da bi še dalje po temi taval, ampak da se nam luč prikaže prave bratovske prijaznosti, ki nam bo razjasnila pravo pot v korist naši deželi. Naši sobratje Krajnci so nam na naš prvi glas prijazni svojo roko podali; ne pozabimo, da sloga jači, nesloga tlači.

J. Ž.

O slovenskem govornem (parlamentarnem) jeziku.

Odkar so se parlamentu (zbornici) vrata odperle, zadržala sta jezik in beseda pač pravo veljavo. Kar se bode koli odslej v državi važnega sklepalo in ustanavljalo, povsod bo živa beseda imela odločen glas. Dozdaj se je govornišstvo čislalo in imelo je nekako polje za svojo delavnost samo v cerkvi in šoli; al v vseh drugih verstah človeškega djanja je mogočno pero gospodovalo. V prihodnje bo to drugače. Narava ustavnega življenja donaša ustmenost in javnost. To dvoje bo, počenši od državnega in deželnega zbora, pa vse do najzadnje občine, do najmanjega družtvice po celi prostorni Avstrii vladalo, ter vse korake javnega življenja ravnalo. Obeta se nam tudi in poleg današnjih okoljnost ni dvomiti, da se bodo ustmeno obravnavale tudi vse naše civilne in kazenske pravde. Bode si tedaj treba jezike dobro nabrusiti, poreče marsikteri. Verjamemo da; mnogo bo veljal odslej dober jezik v pametni glavi. Na dalje donaša autonomija in ravnopravnost, ki je po ustavi zagotovljena vsaki avstrijski narodnosti, da se vpeljati more in vpeljal bode v javno življenje povsod narodni jezik. Brez tega bi bil diplom od 20. oktobra 1860 in patent od 26. februarja t. l. le debela laž, kar pa do zdaj ni podoba, da bi bilo, in ako želimo v resnici obstanek Avstrije, ne more biti. Toraj narodni naš mili slovenski jezik bomo čuli skoro zvoneti ne samo po hribih in nizkih kmečkih kočah, ne samo med branjevki in po umazanih družinskih izbicah; ampak tudi po mestih in gradovih, po